

SABADELL FEDERAL

SETMANARI D'ESQUERRA

ANY I

Núm. 11

Dissabte 6 de Desembre de 1913

Els originals no's tornea

Soscripció mensual, 50 cts.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Dels articles ne son responsa-

Nombre solt, 10 cts.

PEDREGAR, 17

bles els seus respectius autors

SABADELL FEDERAL s'adhereix a la campanya empresa per la "Lliga de Defensa dels Drets del Home" per treure de l'ergástula als dos presos de l'última vaga i recomaném als nostres amics i correligionaris que per justícia i amor firmin les fulles que se'ls hi presentin, per a contribuir aixís a que s'obrin les portes als dos empresonats

LA MISSA DE CAMPANYA

Procedeixen justament els elements liberals de nostre ciutat en ajuntar-se per a protestar per medis adequats en contra de la missa que's preté celebrar a la plassa d'en Pi Margall, al costat precisament del temple catòlic.

Res tindriem que dir-hi si en aquesta ditxosa Espanya disfrutessim d'una absoluta tolerancia rel ligiosa i que fos permesa la seva propaganda a totes les sectes o religions. Aquí a Sabadell com a tot arreu, la paraula catòlic a seques no existeix, hi avant-poseden sempre un mot que igual potser carlí catòlic, com conservador-catòlic, com regionalista-catòlic, etc.

El catolicisme es un camp neutral on s'hi troben tots els elements retrogrades que unicament lluiten entre ells per a obtenir una democracia entre'ls diferents matissos. Els ministres de Deu no poden pas despullar se d'aquestes passions i son els primers propagadors de diferents doctrines políti-

ques, arribant a l'extrém, alguns d'ells, de donar l'exemple a n'els seus fidels remats que un bon revolver fa mes efecte que qualsevol oració per a convencer als enemics polítics.

Els catòlics han sigut sempre els qui s'han oposat contra tota obra lliberal, tant política com social; el seus homes i els seus diners han laborat constantment per a que el poble visqués esmortuit per a dominar-nos i esclavitzar-nos. Son polítics avans que religiosos i nosaltres just es que'ls tractém com a tals. Convé doncs l'esfors de totes les nostres forces, sense faltar-ni cap, per a oposar-nos a dita manifestació.

La plassa d'en Pi Margall, que recorda fets gloriosos per a la defensa de nostres llibertats atropellades, segurament que s'hi podrà afegir un altre si els reaccionaris de Sabadell ens retessin a la dita plassa.

De cara a noves eleccions

Els devots del programa Federal Democràtic Republicà i de la Constitució Federal, hem de resoldre les qüestions i dubtes que sorgeixin en el camí de la nostra creuada, atenent-nos preferentment a les ensenyances llegades pel patriarca del republicanisme. Elles constitueixen una clau infal·lible per a contestar als mes espinosos temes i fer surar airosa la nostra causa.

Tornem a tenir sobre el tapet el plantejament d'una intel·ligència d'esquerres. Tanmateix sembla una mica prematur el parlar-ne, sapigut que les eleccions no 's faran probablement fins mes enllà de la primera quinzena de mars, però tinguis en compte: que 's tracta de l'unió dels republicans; que la cosa no es pas joc de nois, sinó que mereix un cúmul de miraments, no menys tactica diplomàtica i seny, voluntat i aplom per part de tots; que les unions no 's decreten sinó que han d'ésser filles de la voluntat llibèrrima dels ciutadans, car mentres no 's trobi una fórmula harmònica conqueridora d'aquestes voluntats i capassa d'unificar-les, amb el dó de fer-les convergir a una sola candidatura pot resultar, que no 's porti a terme l'unió o en cas contrari que no assorteixi els efectes de tal, com ha succeït ja en anteriors temptatives que no han passat de senzills simulacres.

Amb mires, doncs, a una solució de concòrdia que permeti una unió vritat en les eleccions generals que s'aveïnen—potser com a reacció natural després del resultat de les passades eleccions municipals—s'han reunit els comitès dels partits republicans i socialistes junt amb elements d'esquerra de varies entitats locals. ¡Només un comú desig de revenja podia fer el miracle de renuar les negociacions rompudes! Rompudes, en ocasió de tractar de unes eleccions que oferien vuit puestos a repartir, al pas que les legislatives en perspectiva n'ofereixen tan sols un, indivisible, com se comprén; al menys haguessim pogut aquilatar les forces respectives mitjansant eleccions a Corts i procedir després—sense raons— a repartir-nos les regidories que de dret pertocaven a cada partit! Diuen que ara hi ha entusiasme i forsa de voluntat; que Sabadell tindrà diputat republicà. En bona hora, pro...

Anem a pams. ¿Es tracta d'una unió electoral o coalició transitoria per a assegurar el «desquite»

que 'ns volem pendre aquesta vegada de les dretes o d'una unió o conjunció definitiva, perenne, de gent republicana, baix el programa mínim de República, a seques, unió que farien després de mútua condonació d'agravis passats, un cop esbrinades les causes que 'ns han desunit sempre?

En punt a coalicions ens remetrem primerament al judici que d'ells tenia format nostre mestre i que transcrivim:

«Nosotros, repetidas veces lo hemos dicho: la aceptamos para fines inmediatos y concretos. La quisimos cuando la elección de diputados a Cortes, la queremos ahora para la de concejales y la querríamos mañana que nos llamasen a otras lides inesperados acontecimientos. Para fines vagos y remotos, lo repetimos una vez más, la rechazamos.»

«¿Por que? Primeramente, por no engañar al pueblo, que de toda coalición de interminado objeto espera el pronto y decisivo triunfo de la República; luego, por no enervar a los partidos, a quienes toda alianza cohibe para la defensa de sus particulares doctrinas; también por no retardar la unión de los republicanos en un solo programa, hecho que les daría fuerza y empuje para la lucha, seguridad y aplomo para después de la victoria.»

«Hagámoslas en hora buena para fines próximos; de-hagámoslas una vez cumplidas. ¿No se las considera suficientes? ¿Se desea de verdad la unión íntima y constante de todos los republicanos? Para conseguirla lo hemos dicho ya y lo repetimos, no hay otro medio que la comunidad de programa. Se lo tiene por impracticable, pero sin motivo.»

Enterament conformes, salvant el cas de quan es tracti d'un districte com el nostre que només pot elegir un diputat i no 's trobés un home que fos la concreció dels programes dels coaligats. A no ser que la coalició fos general i un districte anés per l'altre com en les eleccions de Solidaritat. Lo difícil estriba en trobar-lo. De trobarlo amb aital condició, honrat y amb suficiència, capàs de guanyar-se les simpaties de la classe neutra, la victòria es assegurada, amb majoria aplastant, amb el supòsit de no abandonar perxó als pobles del districte.

De no fer-se una coalició vritat, vagi cada partit per sí, pel procediment rectilini, sense combinacions ni aliances, que desgasten i enerven; no anem al re-
traitment que porta aparellat l'esmortuiment de la fé.

Es tracta d'una unió permanent per a varis altres fins ultra la qüestió electoral?

Escatim abans qué ens separa.

Els federals adictes a l'U. F. N. R. es poden considerar completament d'acord amb els que sempre han conservat l'adhesió al Consell Nacional del Partit tota vegada que amb l'ingrés a la Conjunció Republicana i Socialista desvaneixeren tot temor d'indisciplina amb el reste d'Espanya. Els socialistes han donat proves arreu de que formen amb gust dintre la Conjunció; igual els demés republicans de l'Unió Republicana. La desavinensa rau entre nacionalistes i radicals—fent cas omís dels reformistes, dels quals ens separen un munt de coses. No contents d'intervenir sols en la Monarquia ara parlen d'intervenir en la qüestió religiosa, en els Seminaris, etc. i prometen una pila de concessions ridícules als catòlics. —Els radicals es diferencien per llur infidelitat al recte sentit autonomista; apart aixó i alguns radicalismes, diuen acceptar el programa d'en Pi. Els nacionalistes en aquests moments estant sofrint una metamorfosis: a arrel del llicenciament que ve fent l'U. F. N. R. no saben per quina mar naveguen. Aviat sabrem de qué plora la criatura. S' inicia una escisió cap el federalisme ... que seran els republicans. Un' altra escisió parla veladament a Barcelona d'apoiar la candidatura de la Lliga—abans primera enemiga—sens perjudici d'aconvoiar-se mes endavant amb els incommensurables senyors de l'Unió Catalanista, amb aquells que porten el sentit nacionalista a una estridència que'l fa incompatible amb les exigencies de la realitat contemporania.

En suma: tots volen el programa federal, pro per minucies el redueixen a l'impotencia i el tritaren; fugen del federalisme i cauen al divisionisme, fundant noves capelletes, enlairant a nous capdills en superbits. ¡A mes de vint partits de tots colors som arribat aixís a Espanya!

¿Es possible l'unió dels republicans? Escoltem sobre aquesta qüestió, l'opinió autoritzada de l'immortal repúblic.

Diu:—«Es preciso hablar claro. Se pretende hacer de la unión un arma de combate; y no hemos de consentirlo. Si realmente se la desea digásenos de una vez sobre qué principios hemos de establecerla. No basta decir *queremos la República*; es indispensable determinar qué República se quiere. Con solo cambiar la forma de gobierno no se remediaría males como los que nos afligen. Dependen, tanto o más que de la Monarquía, de la viciosa organización del Estado. Esto en lo político; que en lo económico hacen de muchas y muy diversas causas.

«No queréis transigir, se nos dice, y hacéis imposible la República. ¿Por qué no transigís vosotros?, replicamos. De nosotros habéis salido, y fuistes un día tan federales como nosotros. ¿Ha de ser la consecuencia la que transija con la inconsecuencia? Vosotros en nada transigís, ya que con decir que queréis la República lo habéis dicho todo. ¿Que queréis además de la República? Nosotros queremos algo más que un cambio de forma, queremos un cambio de sistema.»

A major abundament.

«Como tantas veces hemos dicho, nosotros no nos satisfacemos con la mera transformación de los poderes hereditarios en poderes electivos. Se resuelve con ella una de las contradicciones y se conjura uno de los peligros de la monarquía; queda en pié la omnipotencia del Estado, la servidumbre de las provincias y los municipios, la tiranía de los caciques, el falseamiento de los comicios, el desorden en la Hacienda, la pesadumbre de los tributos.»

Item més.

«Sólo un día podemos acceder nosotros al silencio que al parecer se busca: el día del combate decisivo contra l'actual forma de gobierno. Interín este dia no llegue, nos creemos en el ineludible deber de salir en toda ocasión y en todo momento a la simultánea defensa de la Federación y de la República.»

Resumint: Bones coalicions electorals. No unir-nos mes que per lo decisiu i no recular mai en la doble empresa de propagar el federalisme i de conseguir l'unificació dels republicans per a l'instauració i consolidació de la República Federal a Espanya.

Del Círcol Republicà Federal

La vetllada necrológica en homenatge a n'En Francesc Pi Margall

Fou un veritable homenatge la vetllada que celebrá aquesta entitat dissabte passat, amb motiu de commemorar-se el dotze aniversari de la mort del il·lustre Mestre de les idees federatives.

Obrí l'acte el senyor Prat qui digué que aquesta vetllada es purament federal, enalteix a n'aquell gran home i a la seva obra, i manifesta que tots els que prenen part en aquest acte son esqüetament federals.

Seguix en Josep Bosch llegint l'últim discurs d'en Pi Margall dirigit als escolars. En Esteve Font llegeix una poesia alusiva al acte, que publiquem en altre lloc i llegeixen també treballs en el mateix

4. — SABADELL FEDERAL

sentit els joves Francisco Pascual i Emili Torres siguent tots fortament aplaudits.

Seguidament parla N'Adolf Cabús que disculpa la presència dels seus companys Joan Esteva i Xavier Gambús qui no poden assistir en aquest acte i ben apesat seu, per unes raons ben particulars. Seguidament manifesta que sense ésser federal republicà no's pot ésser avansat ni dir-se revolucionari; protesta fortament d'aquells que dient-se republicans s'en van als camps monàrquics i ataca durament als seus capítosts, dient-los traidors dels ideals que sustentaren. Amb aplaudides parrafades ataca durament a la monarquia per els seus actes i per la seva formació i posa de manifest les grans aberracions en que aquesta afiansa la seva obra i demostra clarament les seves faltes, errors i desacerts.

La república—diu—es l'única compatible amb la dignitat humana i per'xó els nostres entusiasmes seran per els ideals republicans i per el sistema federatiu, perquè ara mateix es indigne lo que està passant amb el projecte de Mancomunitats, cosa tan mínima, que per ella cauen governs i segurament el mateix projecte, aixó os demostrará el raquitisme i pobresa d'ideals d'aquesta gent.

Declara després que com a republicans federals se varen separar de l'U. F. N. R. per no estar d'acort amb la norma del partit ni amb la conducta dels seus directors, que permeteren que el senyor Cruells representés aquest districte republicanissim dintre aquell partit no escoltant la veu dels delegats de la «Joventut Federal Nacionalista Republicana» de vostra ciutat qui demanaren l'expulsió de aquell home, indigne de figurar dintre d'un partit democràtic, i amb aixó des d'ara ens posém al vostre costat.

Per acabar feu un calurós elogi del inolvidable mestre dels nostres ideals, posant de relleu les seves doctrines sempre allissonadores.

Un fort aplaudiment coroná les darreres paraules del seu discurs, que, diferents vegades ja fou interromput per els mateixos.

Parla després el senyor Mallafré i Tort qui comensa son bell parlament diguent el goig que sent al trobar-se entre companys.

Nosaltres—continúa—tenim un especial interés en declarar que som federals a seques. La raó sobirana que'ns empeny a defensar l'autonomia es per que amb ella defensem totes les prerrogatives que fan viurer i caminar al nostre poble. Es clar que al

dir nostre poble hi posém també a les demás regions germanes, doncs qu'elles, igual que nosaltres, son víctimes dels mateixos desacerts i corrupteles que'ns envien de Madrid estant.

L'home exemplar que avui recordém, encarná amb sa persona el verdader tipus federal amb una clarividencia asombrosa, fou una mena de profeta que llegia l'avenir dels pobles i es perquè creia amb la dignitat humana. Per aixó demaná l'autonomia de les colonies per creure que sino les hi donavem s'ho pendrien com va succeir. Tant generoses i justes manifestacions li valgueren la befa dels polítics madrilenys. Socialment nostre mestre demanaba la participació proletaria a n'els estres de treball i a la riquesa que la volia comunal.

Fa un llarc i just elogi de la personalitat de nostre inolvidable mestre, i es en molts punts aplaudíssim.

Al acabar fa la presentació del tinent coronel En Tomás Sancho, allí present, home exemplar i entusiasta per nostres ideals qui en tot temps propagá, tant d'escrit com de paraula les humanes idees federals. El públic esclata en forts aplaudiments que obligan al senyor Sancho a parlar, dirigint al públic breus i sentides paraules.

I en mitg del major ordre se doná per finida la vetllada.

Després els oradors i amics dels mateixos, acompanyats d'un bon nombre de correligionaris seguien els diferents locals de que's componia aquella casa i després anaren a visitar la Cooperativa Sabadellenca, que tinguerem el gust d'admirar totes les seves nombroses dependencies, i que la posen a l'alçada de les més importants de Catalunya. Després se serví allí mateix un petit lunc, quedant els visitants altament satisfets de la visita i de les atencions rebudes.

A la memoria del mai prou plorat

En Francesc Pi Margall

en el XII aniversari de la seva mort

Recordem al nostre Mestre,
Mestre del nostre Programa
recordem sos ideals
plens de gloria llorejada;
sa virtut i sa honradesa
sempre fou immaculada,
conservem-lo en la memoria

Ecós

al autor del gran Programa.
Fou en vida un gran talent
de clarividència sana,
del desvalgut defensor
no reparant amb obstacles,
batallador sens descans
per l'obra noble i santa
de la nostra Llibertat
deu mil voltes trepitjada
per governants sense escrúpols
ni sentiments de cap classe.
Ell fou qui, sol, s'aixecà
en el parlament d'Espanya,
clamant l'autonomia
tantes vegades negada
per ajunta en germanor
aquells cubans de la patria;
oh si l'haguessin cregut
quanta sang s'estalviavem!
Quantes mares trovariem
que no plorarien ara
la dissort dels seus bons fills
que's trovaren en campanya
d'aquella guerra espantosa,
que tant mal va fe a la patria
posant dol a la nació.
¡Oh, desventurada Espanya!
Cuantas naus van naufragar
a n'aquella mar tant ample,
tantes regueres de sang
per no creuer al gran Pare.
Pare, se li pot ben dir,
doncs com a tal se portava;
recordem-lo, federals,
i tots els homes, sens classes
i sense distincions
sa pulcritut admiràvem,
i amb el seu talent inmens
puig a tot-hom inspirava
de sa grandesa de cor
i de intelligència clara.
La memoria d'aquest dia
arriba a l'immensitat
doncs fou l'home que volia
juntar a l'Humanitat.

M. RIERA JOSEFA.

Sabadell 29 de Novembre de 1913.

Llegida en la vetllada celebrada en el C. R. F.

SABEU, ens deia aquest dia un amic, que's lo que m'agrada mes dels diumenges? doncs son els mitj-dies, en l'hora del concert matinal. Si, certament, gosem d'unes belles hores matinals als diumenges; i mes are que, al amor del sol hivernenc, el passejar es una diversió mes tot sentint el concert de la nostre Banda Municipal que, dit siga entre nosaltres, no ho fa tant bé com aixó, i aixís entre el sol i les notes musicals aném passejant amunt i avall desde la Rambla fins al Pedregar que's on hi passa tot lo nostre, des de l'humil obrer fins al mes altiu aristócrata, comprenent-hi els joves elegants i les noies endiumenjades qui venen de missa de dotze; els marits qui van a buscar lleminadures per endolcir el dinar; o be de cop passa una dona, caminant triomfalment, rígida sota la penombra de son capell quina ploma blanca sembla un surtidor; el pas d'un tramvía; els nostres municipals, amables i bondadosos; i posa una nota de color algún soldat qui, segurament, va abraçar als seus pares; i mes enllà, sols, tétrics, uns guardies governatius parlen. Hi ha de tot en aquell tros de carrer, el sol benfactor, noies que discretegen, lloc d'elegancies, rialles femenines qui os fan tombar el cap, perfúm de flors qui s'eleva com un encens, hora de fer l'aperitiu, estona que's converteix en alegría ciutadana, en tendresa familiar, on les converses son amicals i les tertulies son placévoles... Talment com si la Vida s'escorrés tranquila, sense penes ni amargors, oblidant per uns moments les lluites quotidianes, com si haguessin reivindicat l'imperi de la Felicitat... Però amb tot no podem fruir a pleret d'aquella hora, el pobre de sempre, l'esguerrat de sempre, os allarga la mà tot mendicant-vos una almoina i es precisament la seva visió, miserable i dolorosa, qui os fa tornar a la realitat de la vida nostra, malgrat s'acomulin a davant dels ulls, tots els jocs fiamants, tots els capells cridaners, tota la pompa admirativa de la nostra aristocracia.

La fira será, durant tres dies, una cosa sorollosa que remourá la nostra vida ciutadana. Nosaltres lo que admirárem mes no es precisament els forasters ni els qui discursejen oferint pastilles, ni tampoc les mateixes parades ni les novitats que puguin tenir, sino que, en mitj d'aquell abigarrament de còses, admirárem aquella senzilla rustiquesa en que la ma-

teixa barraca els servia de casa, amb llit i tot, i a fora demunt d'un fogó se couien les viandes... Are no, els firaires se'ns han tornat burgesos i la fira no es res mes que uns encants. Ha marxat tot aquell encís i aquella alegria infantil que tenia i, nua de tot lo típic, ha quedat convertida amb un magatzém de comerciants. No hi es ara alló de que mentres se regatejava una joguina, el firaire se mirava el bullir pausat de la carn-de-olla.

■

EL senyor Turull, perquè se li tingui una admiració mes, vol ésser diputat. El Govern i els amics ho volen, i ell, amable i dilecte, no pot dir que no. Sabem que's un home que no's decideix mai, fins en lo mes apremiant; are li recomaném que no posi en ridícul al Govern i als seus amics, decidint-se de presentar-se passades les eleccions.

Notes polítiques

Aquets dies les influències per a procurar-se el nomenament d'arcalde a favor dels anomenats lliberals i conservadors han resultat solemnement laborioses.

Nostre actual batlle, fent-se valer les amistats adquirides, ha sapigut fins avui imposar-se i contenir la pressió que amb totes les seves forces posen en moiment els elements dits conservadors.

Havem passat moments crítics en que la balansa semblava decantar-se per el costat Griera, però fins aquest moment domina el comité liberal.

—Segons referències el comité conservador en pès fen una visita al senyor governador, tractant de política local i fent la presentació d'elements nous de trinca que han passat a formar part de dit comité.

—Corria el rumor, dies passats, que'ls elements de dreta o millor anomenats turullistes, al saber-se que quedava definitivament descartat el senyor Griera per l'Arcaldia, anaven esvarats com si els hagués picat una mala bestia. Quin corre d'un cantó a l'altre a sapiguer les influències que hi deien!

Un mal comensament per un comité que vol governar. Com se coneix que va neixer mort.

—En cambi els lliberals no saben com exterioritzar la seva alegria perquè altre volta el senyor Silvestre torna a ocupar la cadira que havia deixat per

uns dies. I a tot arreu se venten del tacte i discreció del seu *ilustre*, com un diplomàtic consumat.

S'espera que aquesta tivantor de relacions se manifestará d'altre forma.

—Les dretes están entusiasmades amb la probabilitat de presentar candidat per les próximas eleccions de diputats a Corts al senyor Turull. Segurament els hi sortirá barata l'elecció...

—Se deia que, donades les simpaties que entre'ls elements lliberals de nostre ciutat conte l'arcalde senyor Romeu, no's creia que sigui éll qui autoritzi amb sa presència la celebració de la missa de campanya, ja que si aixís ho fes, perdria molta part d'aquestes simpaties que s'ha sapigut crear.

—Avui, a les vuit del vespre, se celebrará en el Centre Catalá, un sopar íntim en obsequi de nostre distingit amic en Joan Grau i Puig, regidor electe pel districte primer.

L'hi dediquen els seus *amics polítics*.

Noves

Supliquém als nostres subscriptors que'ns perdonin la tardansa en que s'ha repartit el setmanari aquesta setmana, ha sigut culpa d'un contratemps que no'ns ha sigut evitar.

—Divendres tingué lloc en el Circol Republicá Federal, una reunió convocada per l'entitat «La Emancipación» per tractar la manera de fer una forta protesta en contra de la celebració de la missa de campanya que pretenen fer els elements reaccionaris de nostra ciutat. S'acordá, en principi, elevar un recurs d'alsada contra l'acort que prengué l'Ajuntament, i després de varies discussions, se acordá reunir-se el vinent dimars, ja que tampoc eren allí presentes totes les entitats convocades.

—Tant al camp del Atléctic com el del Sabadell se celebraran aquets dies grans partits de foot-ball que, per l'importancia dels mateixos, se veuran forsa concorreguts.

—L'empresa metallúrgica del ball celebrat en el Circol Republica Federal el dia 30 del passat Novembre i a benefici dels presos de l'última vaga fabril de nostra ciutat, ha fet entrega a la Lliga de Defensa dels Drets del Home, la cantitat de 55'75 pessetes, recaudació obtinguda en l'esmentat acte.

—Hi ha rebut el periódic independent *Sol Ixent* que's publica a Sant Feliu del Llobregat

—En el Circol Republicá Federal se celebrarán

amb motiu de la Fira, grans balls i concerts, anant els programes a càrrec de la Banda Municipal i de l'orquestra Fatxendas, respectivament.

—S'ha acordat concedir un indult per a els prófucs i desertors, exclusiu a n'aquells que desertaren estant en campanya.

—La Unió Deportiva de Terrassa celebrarà demà diumenge una carrera regional de bicicletes, fent el recorregut de Rubí, Sabadell, Sentmanat, Castellar i Terrassa, passant pels carrers d'aquesta: Sant Cugat, Font, Basses, Gracia, Garcilaso, Sant Honorat, Salut i Carretera de Sentmanat.

—En el teatre Euterpe s'hi donaran aquets dies escullides funcions per una notable companyia de sarsuela.

—Se 'ns diu que aviat sortirà en la ciutat nostra un setmanari carlí, dirigit per un tal Sarradell.

De confirmar-se aquest rumor, no podrà dir-se que 'ls frets maten als bolets.

—Ha sigut elegit vis president de l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya, el distingit metje de nostra ciutat En Francisco de P. Bedós Arnal.

—Ha sigut elevada a plenari la causa seguida per la llei de jurisdiccions contra l'orgue de la Federació Socialista Catalana «La Justicia Social» de Reus, per la publicació d'un article que contenia suposades injúries a les autoritats militars.

—Els municipis de Sarrià, Sant Joan de Fàbregues, Figaró i Montmany han enviat la seva més entusiasta adhesió al projecte de les Mancomunitats, patrocinat per les Diputacions catalanes, deixant quasi completat el patriòtic plebiscit obert entre els ajuntaments de Catalunya en pro de la reforma que constitueix l'actual aspiració de tots els catalans.

—Durant aquets dies de fira, en el Saló Imperial, Camps de Recreu i Cervantes, s'hi celebraran grans sessions de cine i varietés.

Tipografia RIBERA, Dr Puig, 34.-Teléfon 265. -Sabadell

**Taller de Construcció de treballs de fusta
de JOSEP CENTELLAS**

Premiat en diferents concursos.—Especialitat en
treballs d'art.

Montserrat, 68.

Articles per Escriptori

Vda. JULIA

Llibres ratllats, Copiadors, Carpetes, Vades, Tintes,
Gomes, Plumes, Lacs de les millors marques

Màquines d'escriure **SENTA**

Ventes, canvis, reparacions
Cintes per a màquines i paper carbó.

Teléfono, 529 Via Masagüé, 46 SABADELL

Casa BELLA

Aquesta casa acaba de rebre extensos
assortits en genres de punt, llana i cotó
i genres confeccionats en blanc i color
= Variat assortit en genres d'home =

CAMISERIA

PEDREGAR, 14 SABADELL

J. MARCET

Dentista

Dentadures sens paladar, dents de rosca,
operacions sens dolor, curació dels caixals
sens extraurels.

Gracia, 20 Sabadell

SABATERIA

TOUS

Es l'única casa que ven el calçat més elegant i més ben confeccionat a preus reduïts

Marca registrada

Demaneu a tot arreu Anís del TAUP

El rei dels Anissats Premiat amb medalla d'or

Fabricant **JOSEP GERMÀ** Sabadell

¡EXIGIU LA MARCA!

Taller de Torneria Mecánica
Miquel Reixach i fill

Unica casa a Sabadell que construeix bitlles
(canons) de teler en espiral, i tot lo que's
refereix al ram de torneria.

Dipòsit de culots **Montserrat, 65**

**FOTOGRAFIA
MODERNA**

FOTOGRAFIES, AMPLIACIONS,
POSTALS Y REPRODUCCIONS
PREUS ECONOMICS

Gurrea, 50 Sabadell

Companyia de Segurs
contra incendis

EL NORT

Compagnie d'Assurances Générales

contra els accidents i el robo

LA AGRICOLA ESPANYOLA

Societat Anónima de Segurs reunits a cotisació fixa graduada = OPERA EN ELS RAMS:
Pedregada.—Mort de bestiar com Caballs, Mules, Ases i Boví.—Robo, furt i perdues de Caballeries i
caps vacuns.—Mort del bestiar de Tocino i Cabra.—Transport del bestiar.

LA MUTUAL VASCONGADA

SOCIETAT ESPANYOLA
POPULAR de estalvi i previsió

Representant: **EUGENI QUERALT V. Balaguer 90-Sabadell**